

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1876/2021
30.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле – противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Станојловић, адвокат из ..., против тужене-противтужиле ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Јовановић, адвокат из ... и тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Жељка Томљеновић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2132/20 од 12.11.2020. године, у седници од 30.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2132/20 од 12.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П 236/20 од 01.06.2020. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезане су тужене да јој солидарно на име стицања без основа исплате 1.667.408,18 динара са законском затезном каматом од 26.07.2019. године и да јој солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 412.968,62 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а захтев за законску затезну камату на досуђени износ за период од 17.10.2012. године до 25.07.2019. године је одбијен. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је противтужилца ББ тражила да се противтужена АА обавезе да јој исплати 13.750 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2132/20 донетом након одржане расправе пред другостепеним судом 12.11.2020. године, ставом првим изреке усвојена је жалба тужене ВВ и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле да се тужене обавезу солидарно да јој исплате 1.667.408,18 динара са законском затезном каматом од 26.07.2019. године до исплате. Тужилца је обавезана да туженој ВВ на име трошкова првостепеног поступка исплати 627.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а у односу на тужилу – противтужену и тужену ББ свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка. Првостепена пресуда је потврђена у одбијајућем делу одлуке о

тужбеном захтеву и одбијајућем делу одлуке о противтужбеном захтеву противтужиље ББ. Ставом другим изреке тужиља је обавезана да туженој ВВ на име трошкова жалбеног поступка исплати 51.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке одбијени су захтеви тужиље и тужене ББ за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена ВВ је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом. Ревизијом се указује на битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП због које се ревизија не може поднети, према члану 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању које је у другостепеном поступку правилно утврђено, тужиља и сада покојни ГГ били су у заједници живота од 1987. године до фебруара 1998. године, за које време су живели у кући која је била у власништву сада покојног оца ГГ, с тим што су тужиља, ГГ и његови родитељи водили заједничко домаћинство. За све време трајања заједнице живота са тужиљом, ГГ је био у браку са ДД, брак је престао његовом смрћу ...2016. године, а заједница живота је престала 1979. године. ГГ је из брака имао двоје деце, с тим што је првотужена ББ његова ћерка, а друготужена ВВ његова рођена сестра. Породица ГГ се бавила пољопривредном производњом, обрађивали су пољопривредно земљиште, гајили и продавали стоку. На непокретности у ... су пре отпочињања заједнице живота тужиље и ГГ постојали предњи стамбени објекат, стамбени објекат у дворишту и неколико помоћних објеката, ГГ је поседовао и незавршен стамбено-пословни објекат у ..., а његов отац је био корисник инвалидске пензије. Након заснивања заједнице живота са тужиљом, бавили су се пољопривредном производњом обрађујући земљиште у власништву породице и узимали су у закуп још око 15 јутара земљишта на којем су се бавили узгајањем и продајом житарица и поврћа, као и узгојем свиња и пилића, а ГГ се бавио и препродајом стоке. Тужиља је обављала кућне послове, учествовала у производњи поврћа као и продаји пољопривредних производа на пијацама. Тужиља и ГГ су куповали намештај и ствари за покућство, а вршена су и неопходна улагања у стамбене објекте и помоћне објекте. У моменту вештачења 2012. године објекат у Улици ... је био у веома лошем стању. Према усаглашеном налазу вештака грађевинске струке из маја 2019. године укупна вредност изведених радова износила је 2.612.653,85 динара, а сви радови финансирани су средствима оствареним од пољопривредне производње, од чега су финансиране и све остале потребе домаћинства. Утврђено је да се ГГ током наведеног периода задуживао за потребе пољопривредне производње, а у време престанка заједнице живота са тужиљом имао је укупно дуговање у износу од 16.500 ДМ, односно 8.250 евра, и од друготужене је позајмљивао одређене своте новца у

еврима, које за живота није вратио. Утврђено је да је нето приход од производње житарица и поврћа на површини од 30 јутара у периоду трајања заједнице живота тужиље и ГГ износио 22.274.817,00 динара, према ценама на дан 22.05.2019. године. Утврђена је такође висина трошкова закупа за земљиште које је узимано у аренду у наведеном периоду, као и трошкови ангажованих радника у сезони. За исти период, обрачунати су укупни трошкови живота четворочланог пољопривредног домаћинства у Војводини по ценама на дан 31.12.2018. године, према статистичким подацима Републичког завода за статистику. Утврђена је висина закупнине земљишта на дан 22.05.2019. године у износу од 2.804.856,16 динара. По прекиду заједнице живота фебруара 1998. године, тужиља је из домаћинства однела своје личне ствари и део намештаја, узела је у закуп локал у коме је отворила фризерски салон 1998. године. Новац за отварање салона јој је дао ГГ, а утврђено је да је тужиљи њена мајка поклонила 3.000 немачких марака. У оставинском поступку иза пок. ЂЂ, 2/3 идеалног дела су наследили његова сада покојна супруга ЕЕ и 1/3 идеалног дела друготужена, а ЛЛ је свој наследни део уступио мајци. У оставинском поступку иза њене смрти, целокупну заоставштину наследила је друготужена, јер јој је ЛЛ уступио свој наследни део. У оставинском поступку иза пок. ЛЛ, његову целокупну заоставштину наследила је његова ћерка, првотужена, јер су јој његова супруга и син уступили своје наследне делове.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је побијаним делом другостепене пресуде првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезу тужене да јој солидарно на име стицања без основа исплате 1.667.408,18 динара са припадајућом законском затезном каматом.

Наведени износ, који је тужиља потраживала у овој парници, представља половину дела разлике између нето прихода који је могао бити остварен за време трајања њене заједнице живота са ГГ и укупних трошкова живота заједничког четворочланог домаћинства, сматрајући да је својим радом подједнако са ГГ допринела стицању прихода. По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да се не могу применити одредбе члана 191. Породичног закона о стицању у ванбрачној заједници на правни однос тужиље и сада пок. ГГ, који је све време трајања заједнице живота био у браку, тако да његова заједница са тужиљом није могла имати карактер ванбрачне заједнице. С обзиром да он са тужиљом није имао споразум о заједничком стицању, правилно је на ову правну ситуацију примењена одредба члана 210. Закона о облигационим односима – ЗОО, о стицању без основа. Током трајања заједнице живота, тужиља и ЛЛ су остваривали приходе од пољопривредне производње и препродаје стоке, који приходи су утрошени за потребе домаћинства, намирења дугова и извођење грађевинских радова ради побољшања услова живота. Изведеним грађевинским радовима увећана је грађевинска вредност постојећих објеката који су били у власништву оца ЛЛ, али правилан је закључак другостепеног суда да то не мора нужно водити и увећању тржишне вредности тих објеката, посебно имајући у виду да се они налазе у сеоској средини. Када се узму у обзир укупни приходи које је могло остварити ово домаћинство у периоду трајања заједнице живота, и када се они умање за просечне трошкове четворочланог пољопривредног домаћинства, трошкове ангажовања радне снаге и вредност коју је породица могла остварити издавањем у закуп земљишта које је поседовало у својини, преостаје износ од 631.284,46 динара, који није био довољан за извршене грађевинске радове, чија вредност је процењена на 2.612.653,85 динара. Такође, приликом наведених обрачуна трошкова живота нису узета у обзир улагања на име отплате

кредита и зајмова, а у предметном периоду је вршена и отплата стамбених кредита узетих пре отпочињања заједнице живота, исплата дуговања ЛЛ, као и трошкови закупа механизације коју је породица поседовала пре отпочињања заједнице живота тужиље и ЛЛ. Зато је правилан закључак другостепеног суда да тужиља није доказала да је по основу њеног рада у стицању прихода од пољопривредне производње дошло до повећања вредности имовине тужених због чега би оне биле у обавези да јој исплате тражени износ на име стеченог без основа, у смислу члана 210. ЗОО.

Наводима ревизије којима се указује да је у другостепеној пресуди дошло до погрешног рачунања и вештачења, и до погрешног закључка у погледу доприноса тужиље увећању средстава тужених, не доводи се у сумњу чињенично стање које је у другостепеној пресуди правилно утврђено, као ни закључак другостепеног суда да се у предметној заједници трошило више средстава него што су то пружале економске могућности домаћинства, те да тужиља није доказала да је њеним радом дошло до повећања вредности имовине тужених.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић